

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5Co/242/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4210212354
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 12. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Pribula
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2013:4210212354.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v právnej veci navrhovateľa: Československá obchodná banka, a.s., so sídlom Bratislava, Michalská 18, IČO: 36 854 140, zastúpený Mgr. Miroslavom Vilímom, advokátom so sídlom v Bratislave, Michalská 9, proti odporcovi: W. O., nar. XX. XX. XXXX, naposledy bytom X., W. XXXX/XX, t. č. na neznámom mieste, zastúpený opatrovníčkou Zuzanou Bölcsovou, tajomníčkou Okresného súdu Komárno, o zaplatenie 217,35 eura s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Komárno zo dňa 26. apríla 2013 č. k. 7C/144/2012-76, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh navrhovateľa, ktorým sa domáhal od odporcu zaplatenia sumy 217,35 eura spolu s úrokom 10 % ročne zo sumy 206,69 eura od 16. 09. 2006 do zaplatenia, úrokom z omeškania zo sumy 214,61 eura vo výške 22 % ročne od 16. 09. 2006 do zaplatenia. Návrh odôvodnil tým, že Istrobanka a.s. s odporcom dňa 15. 04. 2004 uzavrela úverovú zmluvu, na základe ktorej odporcovi bol poskytnutý spotrebný úver vo výške 50.000,-- Sk. Na základe zmluvy o zlúčení navrhovateľ sa stal právnym nástupcom spoločnosti Istrobanka a.s. Odporca v priebehu splácania nedisponoval potrebným množstvom peňažných prostriedkov na účte navrhovateľa, preto bol vyzvaný na zaplatenie dlžnej sumy a navrhovateľ oznámil odporcovi zosplatnenie úveru ku dňu 23. 02. 2007. V priebehu konania opatrovníčka odporcu vzniesla námietku premlčania, pretože výzvy na zaplatenie dlžnej sumy boli z r. 2005, 2006. Súd prvého stupňa svoje rozhodnutie právne zdôvodnil ustanoveniami § 52 ods. 1, 2, 3 OZ, § 387 ods. 1, § 388 ods. 1, § 391 ods. 1, § 392 ods. 1 a § 397 Obchodného zákonníka. Uviedol, že z úverovej zmluvy č. 85104-10037130/4900 zo dňa 15. 03. 2004 zistil, že Istrobanka a.s. Bratislava a odporca uzavreli úverovú zmluvu v zmysle § 497 až § 507 Obchodného zákonníka, pričom konštatoval, že ide o spotrebiteľskú zmluvu. Právny predchodca navrhovateľa predložil oznámenie o splatnosti úveru zo dňa 21. 04. 2005, 10. 02. 2005, výzvu na zaplatenie dlžnej sumy zo dňa 19. 09. 2005, druhú upomienku zo dňa 19. 10. 2005, v ktorých žiadal, aby odporca v lehote 5 dní zaplatil svoju podlžnosť vrátane úrokov z omeškania a poplatkov v sume 11.751,50 Sk. Dňa 21. 03. 2006 právny predchodca navrhovateľa oznámil odporcovi splatnosť celého úveru vo výške 11.815,94 Sk. Z toho vyplýva, že navrhovateľ už v roku 2005, najneskôr však 21. 03. 2006 si mohol uplatniť svoj nárok súdnou cestou, avšak návrh bol podaný až 23. 09. 2010, preto súd prvého stupňa musel akceptovať námietku premlčania odporcu zastúpeného opatrovníčkou a návrh zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že odporcovi náhradu trov nepriznal, pretože mu žiadne trovy nevznikli. Proti uvedenému rozsudku podal odvolanie navrhovateľ, žiadal napadnutý rozsudok zmeniť a návrhu vyhovieť. Uviedol, že odporca nesplácal poskytnutý úver riadne a včas, preto vyhlásením splatnosti úveru zo dňa 23. 01. 2007 vyhlásil celú svoju pohľadávku z úveru dňom 23. 01. 2007 za splatnú. Žalobu podal najskôr na Stály rozhodcovský súd Slovenskej bankovej asociácie dňa 18. 12. 2009, konanie však bolo zastavené a uznesenie sa stalo právoplatným dňa 04. 08. 2010. Následne dňa 23. 09. 2010 podal žalobu na súd. Uviedol, že rozhodnutie súdu prvého stupňa považuje za zmätočné a nedostatočne odôvodnené. V návrhu uviedol, že zosplatnenie úveru oznámil 23. 01.

2007, súd prvého stupňa však uviedol, že vyhlásenie zosplatnosti bolo dňa 23. 01. 2006. Jedná sa o list, v ktorom odporcovi oznámil, že vyhlasuje celý úver za splatný ku dňu 31. 03. 2006 a nie ku dňu 21. 03. 2006 ako uviedol súd prvého stupňa. Ak súd disponoval vyhlásením splatnosti úveru ku dňu 23. 01. 2007, bolo by na mieste konštatovanie súdu, že posledným možným dňom na uplatnenie práva navrhovateľa na súde bol termín 23. 01. 2011. V prípade ak disponoval vyhlásením splatnosti úveru ku dňu 21. 03. 2006, ktorým bol dlh odporcu zosplatnený ku dňu 31. 03. 2006, mal súd vyzvať navrhovateľa, aby sa vyjadril k vznesenej námietke premĺčania. Podľa jeho názoru v čase, keď bolo vedené konanie na rozhodcovskom súde, premĺčacia doba spočívala (neplynula). Ak by nedošlo k spočívaniu premĺčacej doby, premĺčacia doba by uplynula už dňa 31. 03. 2010. Keďže žaloba na rozhodcovskom súde bola podaná dňa 18. 12. 2009, od tej doby došlo k spočívaniu premĺčacej doby a spočívala až do 04. 08. 2010, kedy sa rozhodcovské konanie stalo právoplatným. Navrhovateľ svoj nárok uplatnil pred súdom v lehote 3 roky, 10 mesiacov a 6 dní od skutočnosti určujúcej začiatok premĺčacej doby, čiže v rámci štvorročnej premĺčacej doby v zmysle § 397 Obchodného zákonníka.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) prejednal odvolanie navrhovateľa (§ 212 ods. 1 OSP) bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 OSP) a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je potrebné podľa § 221 ods. 1 písm. f/ OSP zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie z dôvodu nepreskúmateľnosti pre nedostatok dôvodov, čím bola účastníkom konania odňatá možnosť konať pred súdom.

Podľa § 221 ods. 1 písm. f/ OSP, súd rozhodnutie zruší, len ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Podľa § 157 ods. 2 OSP v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhované dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Súd je povinný rozsudok odôvodniť spôsobom zakotveným v ustanovení § 157 ods. 2 OSP, čo je jedným z princípov riadneho a spravodlivého procesu vyplývajúcich z Listiny základných práv a slobôd ako aj z článku 1 Ústavy Slovenskej republiky, ktorý predstavuje súčasť práva na spravodlivý proces. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov a právnymi závermi. Stav, kedy rozsudok neobsahuje náležitosti uvedené v ust. § 157 ods. 2 OSP vedie v konečnom dôsledku k tomu, že sa stáva nepreskúmateľným. Ak je rozhodnutie súdu prvého stupňa nepreskúmateľné, musí ho odvolací súd zrušiť, pretože inak by zaťažil konanie vadou, ktorá môže mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Nedostatok odôvodnenia písomného vyhotovenia rozhodnutia je vo svojej podstate porušením základného práva účastníka súdneho konania na spravodlivý proces, ktoré právo zaručujú v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky okrem zákonov aj čl. 46 a nasledujúcich Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Judikatúra nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument. Aj rozhodnutie formou uznesenia (ak nejde o rozhodnutie, ktorým sa celkom vyhovuje návrhu, ktorému nikto neodporoval alebo o uznesenie, ktoré sa týka vedenia konania) musí obsahovať odôvodnenie, pretože povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vyporiada i so špecifickými námietkami účastníka. Odôvodnenie písomného vyhotovenia rozhodnutia súdu musí obsahovať výklad opodstatnenosti, pravdivosti, zákonnosti a spravodlivosti výroku rozhodnutia. Súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vyporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal; niet v ňom miesta pre dohady a domnienky.

Zákonom požadované riadne a presvedčivé odôvodnenie písomnej formy rozhodnutia súdu je nie len formálnou požiadavkou, ktorou sa má zamedziť vydaniu obsahovo nezdôvodnených, nepresvedčivých alebo neurčitých a nezrozumiteľných rozhodnutí, ale má byť v prvom rade prameňom poznania úvah súdu tak v otázke zisťovania skutkového stavu veci, ako aj v právnom posúdení veci. Inak povedané, účelom odôvodnenia rozhodnutia je predovšetkým preukázať jeho správnosť a odôvodnenie súčasne musí byť i prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydávaní rozhodnutí súdu, t. j. musí byť preskúmateľné. Porušením uvedeného práva účastníka na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej sa účastníkovi konania (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu

v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov. Ak potom nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením

práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá zároveň aj dôvodnosť podaného odvolania.

V danej veci právny predchodca navrhovateľa Istrobanka a.s. uzavrel s odporcom dňa 15. 03. 2004 úverovú zmluvu č. 85104-10037130/4900, na základe ktorej poskytol odporcovi úver v sume 50.000,-- Sk, pri fixnej úrokovej sadzbe 12 % p.a., s tým, že úver sa zvyšuje o sumu jednorazového poplatku za spracovanie úveru vo výške 2 % zo sumy poskytnutého úveru, t. j. 1000,-- Sk. Odporca mal úver splácať mesačne v splátkach po 1.999,-- Sk, pozostávajúcich z anuitnej splátky úveru (istina a úrok) v sume 1.962,69 Sk a poplatku za poistenie úveru v sume 36,31 Sk. Úverová zmluva bola uzatvorená podľa ustanovení § 497 až § 507 Obchodného zákonníka.

Súd prvého stupňa v odvolaní napadnutom rozsudku uviedol, že ide o spotrebiteľskú zmluvu a citoval ustanovenie § 52 ods. 1, 2, 3, 4 OZ bez bližšieho právneho zdôvodnenia, t. j. právneho posúdenia veci, neuviedol na základe čoho dospel k záveru, že predmetná úverová zmluva je zmluvou spotrebiteľskou a je potrebné posúdiť ju podľa ustanovení Občianskeho zákonníka, napriek tomu, že bola uzatvorená podľa Obchodného zákonníka. Taktiež žiadnym spôsobom nezdôvodnil, na základe čoho otázku premlčania posúdil podľa ustanovení Obchodného zákonníka (§ 387 ods. 1, § 388 ods. 1, § 391 ods. 1, § 392 ods. 1 a § 397).

Napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa nespĺňa náležitosti rozsudku stanovené v ustanovení § 157 ods. 2 OSP, keďže v ňom nie je popísaný skutkový stav veci, súd prvého stupňa iba uviedol, že Istrobanka a.s. a odporca uzavreli úverovú zmluvu podľa Obchodného zákonníka. Neuviedol ďalšie skutočnosti, t. j. obsah úverovej zmluvy (výška úveru, úrokov, podmienky poskytnutia úveru, splácania úveru a iné), dokedy odporca splácal úver, koľko zaplatil celkovo, kedy došlo k porušeniu zmluvných povinností zo strany odporcu, z čoho pozostáva žalovaná suma. Uviedol, že právny predchodca navrhovateľa oznámil odporcovi dňa 21. 03. 2006 splatnosť celého úveru vo výške 11.815,94 Sk. Nezaoberal sa tým, či uvedené oznámenie bolo odporcovi riadne doručené a kedy, toľž, ak navrhovateľ v návrhu na začatie konania uviedol, že odporcovi oznámil zosplatenie úveru ku dňu 23. 01. 2007, avšak súd prvého stupňa v napadnutom rozsudku uviedol, že k splatnosti celého úveru došlo dňa 21. 03. 2006 a že od vtedy si navrhovateľ mohol uplatniť svoj nárok súdnou cestou.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Právne posúdenie veci je nesprávne, ak súd posúdil vec podľa normy, ktorá na daný skutkový stav nedopadá, alebo právnu normu síce určil správne, avšak nesprávne ju interpretoval, alebo ju na daný skutkový stav nesprávne aplikoval.

V rozhodnutí taktiež absentuje právne posúdenie veci, ktorým nie je len odcitovanie rôznych zákonných ustanovení bez ich ďalšieho výkladu a hlavne bez uvedenia súvislostí medzi zistenými skutkovými okolnosťami a citovanými zákonnými ustanoveniami. Súd prvého stupňa vôbec nevysvetlil z akého dôvodu ohľadne uzavretej zmluvy odcitoval ustanovenia Občianskeho zákonníka a ohľadne posúdenia premlčania ustanovenia Obchodného zákonníka.

Keďže rozsudok súdu prvého stupňa trpí procesnou vadou, odvolací súd nemal podmienky pre preskúmanie napadnutého rozsudku, a preto napadnutý rozsudok podľa § 221 ods. 1 písm. f) OSP zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Toto rozhodnutie prijal odvolací senát pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.